

Somogyiak a horvát erdőekben

A SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. és az Országos Erdészeti Egyesület Kaposvári Helyi Csoportjának közös szervezésében 2017. október 12–13-án, kétnapos tanulmányút keretében rövid betekintést kaphattunk a horvát állami erdőgazdálkodás tevékenységébe. Negyven fővel, köztük négy nyírségi kollégával indultunk el a Kaproncai Erdőgazdaság Répási Erdészetének székhelyére.

Gyönyörű, késő őszi, napsütéses, meleg időt prognosztizáltak a meteorológusok, amely szerencsére valóra is vált.

Első megállónk a Répási Erdészet épülete volt, ahol rövid ismertetőt kaptunk az erdészet és az erdőgazdaság fontosabb adatait illetően, majd rövid, de annál tartalmasabb vendéglátást követően elindultunk az első terepi program helyszínére.

A Répási Erdészetre, mint a hasonló adottságokkal rendelkező síkvidéki, alapvetően kocsányos tölgyteljes erdővel gazdálkodó horvát erdészetekre jellemző a jó feltáró hálózat. Még a kilencvenes években derékszögű feltáróhálózatot építettek ki, stabilizált utakkal. Az utak nagyságrendileg 15-20 hektáros erdőrészeket fognak közre.

Hasonlóan a határ magyar oldalán levő talajtípusokhoz, a Dráva mellett az öntéstalaj a jellemző, azonban itt a Dráva kavicsrétege alacsonyabban van és a talajvízszint magasabban helyezkedik el, mint nálunk. Ennek megfelelően a kocsányos tölgy állományok általános egészségi állapota jóval kedvezőbb. Emellett méreteiket, koronájukat tekintve is erőteljesebbek, vitálisabbak, továbbá az állomány jól fejlett, gyakorlatilag zárt, tényleges alsó szinttel (gyertyán) rendelkezik.

Az első megállónál egy felújításra felkészítendő állományt tekintettünk meg. A felújításnál a természetes felújítást, esetenként mesterséges kiegészítést alkalmaznak.

Az általános technológiai sor a következő. Első lépésként az alsó szint eltávolítása történik, majd a magágy készítését végzik el egyszerű talajművelő eszközzel. Ezt követően a felső szint 60%-át távolítják el, közben folyamatosan figyelik a természetes szaporítóanyag mennyiségét és szükség esetén makkal mesterségesen kiegészítik.

Erdészettől függően a makkhullás után végigmennek egy újabb talajművelő eszközzel, amely pár centiméter mélységbe bedolgozza makkot. Ezután várják az újulat fejlődését, amelyet esetlegesen lisztharmat elleni vegyszerezéssel segítenek. Saját bevallásuk szerint az invazív fajokkal nincsen problémájuk, bár helyenként akácot, illetve bálványfát is lehetett látni. Amikor az újulat eléri a 70–80 cm-es nagyságot, megtörténik a végvágás.

A jóval alacsonyabb vadlétszám ellenére helyenként kevéssel védik az erdőbirtokosokat.

Az alsó szintből kitermelt faanyagot jellemzően a lakosságnak értékesítik tűzifaként, a felső szintből kikerülő faanyagot viszont kizárólag a zágrábi székhelyű központ értékesítheti. Horvátországban a korábban önálló erdőgazdaságok egy szervezetté álltak össze holdingszerűen és önálló döntési lehetőséggel semmilyen tekintetben nem rendelkeznek.

Megjegyzendő, hogy a készletnyilvántartás náluk már teljes mértékben digitalizált. Egy Trimble terepi adatgyűjtőn végzik a készletkiadáshoz, -bevételezéshez szükséges műveleteket, míg a dokumentumokat hőnyomtatóval a helyszínen állítják elő.

Az erdészet egyébként itt is erdészkerületekre tagolódik, azonban egy kerületben (nagyságrendileg 1000 hektár) egy erdőmérnök és egy erdésztechnikus dolgozik. A jelölés mindig a mérnök feladata, az effektív fahasználati munka végrehajtása a technikusé.

A délelőtti folyamán még megnéztünk egy már felújított területet. Itt erőteljes, sűrű állományt láthattunk. A fiatalos mintegy 70 hektáros összefüggő terület volt.

Horvátországban a magyarországihoz hasonló nagyon szigorú területi és egyéb korlátok nincsenek. Az erdőgazdaság egyébként teljes egészében bírja az FSC minősítést.

Ebédre a Csambinai vadászházba hívtak vendéglátóink. Az ízletes ebéd és rövid szieszta után már az Erdőgazdaság másik erdészeti területénél, a Gyurgyeváci Erdészetenél folytattuk a terepi programot.

Itt először egy erdőrezervátummá nyilvánított, mintegy 140 éves mézgás égerest néztünk meg. Ebben az erdőrészletben (területe: 12 hektár) évtizedekre visszamenően nincs közvetlen antropogén hatás. Házigazdáink következetesen fekete égernek hívták a rezervátumot alkotó égerfajt, de tudományos neveként az *Alnus glutinosát* használták.

Az égeres állományok felújítása mesterségesen ültetett csemetékkel történik a rezervátumon kívül, de a klímaváltozás és a talajvízszint-csökkenés ennél az erdészetenél erőteljesebben jelentkezik, így a mézgás égernek vendéglátóink már nagy jövőt nem jósolnak. Első körben körissel kívánták kiváltani az éget, azonban a körispusztulás ezt a próbálkozást reménytelenné tette, így a figyelem a kocsányos tölgy felé fordult.

A nap zárásaként még egy szinten felújításra előkészített kocsányos tölgyest járhattunk be. A gyertyán alsó szint eltávolítása megtörtént és a magágy készítése is végrehajtásra ke-

rült. A kocsányos tölgyet egyébként 130–140 éves korukban újítják fel. Meglepő volt, hogy a még álló felső szint záródása a mi jogszabályaink szerint eléggé alacsony volt, az alsó szint azonban olyan hatékonyan tette a dolgát, hogy nem indult be a vízajtásképződés, illetve a nemkívánatos gyomosodás.

A vacsorát házigazdáink a Peski vadászházba szervezték, ahol az est kiváló hangulatban telt. A szállásunk Gyurgye-

vácson a Hotel Picokban volt, ahol kitűnő körülmények között pihenhetünk ki a nap fáradságait.

Másnap, október 13-án, hosszabb buszozás után a Krizevci Erdészet területén ismerkedtünk a bükk és kocsánytalan tölgy felújításokkal. Az állományok itt is jellemzően keletkezés nélkül fejlődtek és újultak. A hazai gyakorlathoz képest nagy különbség nincsen, többszöri, folyamatos bontóvágások (3-4 alkalommal) után az újulat fejlettségétől függően kerül sor a végvágásra. Itt ugyanúgy szembevető volt, hogy területi korlát nincsen, illetve hagyásfák csak elvétve, nagyon ritkán maradnak az erdőrészekben.

Szakmai programunk a Kalnik-hegység lábánál levő vadászházban fejeződött be. A tanulmányút végén megköszöntük a tartalmas programot, házigazdáink vendégszeretét, és jeleztük, hogy szívesen látjuk vendégül hasonló keretek között a horvát erdészeket.

Külön meg kell említenem *Mihály László* iharosi kerületvezető erdészünket, illetve *Bálint Tibort* a Krizevci Erdészet igazgatóját, akik nélkül ez a tanulmányút nem jöhetett volna létre.

Szabó József

titkár, OEE Kaposvári H. Cs.

Szent Hubertusz – Szent Borbála Szakestély Solton

Az OEE Kecskeméti Helyi Csoportja és az OMBKE Kecskeméti Helyi Szervezet 2017 év végén már 17. alkalommal tartotta meg Solton a KEFAG Zrt. nemrég megnyitott solti kulcsosházában a szokásos évzáró, védőszenteket méltató szakestélyt.

A rendezvényen 45 fő vett részt a két csoportból a meghívott vendégekkel együtt, akik között a tolnai, székesfehérvári, monori, Mindszenti erdészeket és kohászokat is örömmel fedeztük fel. A 18 órakor kezdődött összejövetelre érkezők a hidegre fordult időjárás kellemetlen hatását baráti poharas köszöntőkkel feledtették.

A szakestélyt megelőzően finom szarvaspörkölt elfogyasztásával készültek fel a firmák és filiszterek, és mint közben kiderült, egy sötétben bujkáló pogány is.

A pontban este nyolckor kezdődött szakestély elnökének *Ugró Sándor* (a. Pinokkió) okl. erdőmérnököt választották meg, aki a házigazda szerepét kitűnően ellátó *v. Szűcs Imre* (a. Lenin) okl. erdőmérnököt kérte fel a Házirend ismertetésére. A Cantus szerepkörre *Csurgó Lajos* (a. Ifjúmárá) okl. kohómérnököt, míg a Kontrapunkt szerepkörre *Szabó Lajos* (a. Féldecsi) okl. erdőmérnököt jelölte ki.

A Háznagy a többi nélkülözhetetlen tisztségviselőt elnöki felhatalmazással jelölte ki az isteni fényben tündöklő firmák teljes megelégedésére. A szakestély során a Komoly Pohár keretében *Dánfy László* (a. Bubu) okl. vegyészmérnök, aki mind az OMBKE-nek, mind az OEE-nek tagja, vetített képes illusztrációkkal támogatott hozzászólásában ismertette a védőszentek legendáit, kultuszuknak régi és mai gyakorlatát, valamint az 1989 óta történt fokozatos újra elfogadásuknak menetét.

A Vidám Pohár keretében *Koczka Zoltán* (a. Koczek) okl., Bedő Albert-díjas erdőmérnök elevenítette fel egykori igazgatójának, *Barányi László* okl. erdőmérnöknek, humoros történeteit.

A menet közben a gyertyalángnál felismert pogányt, *Széll Szilárd* erdősztechnikust, aki időközben átképződése során

informatikai szaktekintéllyé vált, a Balekcsősz *Szabó Tibor* (a. Volk) okl. erdőmérnök vette kezelésbe, hogy a szünetig hátralévő időben, a lehetetlenséget is meghazudtolva, felkészítse a balekvizsgára és a majdani keresztelőre.

Számos pompás felszólalás és selmeci, soproni, valamint miskolci nóta után, a sikeres vizsgát tevő pogányt *Beliczay István* (a. Cicvarek) okl. erdőmérnök és *Szűcsné Fias Mónika* (a. Négyfias) erdősztechnikus keresztelték meg. A keresztelésben Böszöri Fényes Csillag nevet adták Széll Szilárdnak.

Az OEE 151. és az OMBKE 125. éves alapításának alkalmából a kettős tagsággal rendelkező *Dánfy László* (a. Bubu), aki az OMBKE Kecskeméti Helyi Szervezetének elnöke, díszes jubileumi OMBKE-korsót adott át *Sulyok Ferenc* (a. Hagyma) okl. erdőmérnöknek, aki az OEE Kecskeméti Helyi Csoportjának elnöke.

A szakestélyt *Bognár Gábor* (a. Pagát) Kaán Károly-díjas okl. erdőmérnök felszólalása és a méltóságteljes csendben felolvasott *Dzsida József Nincsenek már selmeci diákok...* verse zárta, majd a záró énekek elhangzása után a baráti találkozó a még el nem hangzott nóták intonálásával folytatódott a hajnali órákig.

Dánfy László Andor

OEE Kecskeméti H. Cs.